

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 74/12

Luksemburg, dnia 12 czerwca 2012 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-611/10

Waldemar Hudziński / Agentur für Arbeit Wesel - Familienkasse i C-612/10
Jarosław Wawrzyniak / Agentur für Arbeit Mönchengladbach - Familienkasse

Prawo Unii nie stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie, które co do zasady nie jest właściwe, przyznało świadczenia rodzinne na rzecz pracowników oddelegowanych lub sezonowych

Niemniej jednak, jeżeli skorzystano z takiej możliwości, przepis krajowy, który wyklucza takie świadczenia w przypadku, gdy świadczenie porównywalne należy się w innym państwie narusza swobodę przepływu pracowników

Zgodnie z rozporządzeniem nr 1408/71¹ w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników migrujących, pracownicy co do zasady podlegają ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym są zatrudnieni. Pracownicy, którzy zostali oddelegowani do innego państwa członkowskiego w celu wykonywania tam pracy („pracownicy oddelegowani”) oraz pracownicy, którzy tymczasowo wykonują pracę w innym państwie członkowskim („pracownicy tymczasowi”) nadal podlegają jednak ustawodawstwu z dziedziny zabezpieczenia społecznego tego państwa, w którym zwykle pracują, a nie ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym rzeczywiście wykonują pracę.

Waldemar Hudziński (sprawa C-611/10) i Jarosław Wawrzyniak (sprawa C-612/10), obywatele polscy, którzy zamieszkują w Polsce, są objęci polskim systemem zabezpieczenia społecznego. W. Hudziński, ojciec dwojga dzieci wykonujący działalność zawodową na własny rachunek jako rolnik, był zatrudniony jako pracownik sezonowy w przedsiębiorstwie ogrodniczym w Niemczech od dnia 20 sierpnia 2007 r. do dnia 7 grudnia 2007 r. J. Wawrzyniak, który ma jedną córkę, pracował również w Niemczech jako pracownik oddelegowany w okresie od lutego 2006 r. do grudnia 2006 r.

Zgodnie z prawem niemieckim, osoba zamieszkująca lub mająca zwykły pobyt w Niemczech ma prawo do zasiłków rodzinnych, jeżeli podlega w tym państwie nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego. Zasiłki rodzinne nie są jednak wypłacane, gdy porównywalne zasiłki rodzinne mogą być pobierane w innym państwie członkowskim. Po złożeniu wniosków o objęcie podatkiem dochodowym w Niemczech, wspomniani pracownicy zwrócili się o wypłacenie im świadczeń na dzieci w wysokości 154 EUR miesięcznie za każde dziecko za okres wykonywania pracy w Niemczech.

Ich wnioski zostały oddalone z tego względu, że zgodnie z rozporządzeniem znajdowało zastosowanie ustawodawstwo polskie, a nie ustawodawstwo niemieckie.

W tych okolicznościach Bundesfinanzhof (federalny trybunał finansowy, Niemcy) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy w sytuacji, gdy Niemcy nie są właściwym państwem członkowskim na podstawie rozporządzenia nr 1408/71 i w efekcie ustawodawstwo niemieckie nie jest ustawodawstwem właściwym, prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, aby Niemcy przyznały zasiłki rodzinne. Sąd niemiecki zmierza ponadto do ustalenia, czy państwo członkowskie może

¹ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 149, s. 2) w wersji zmienionej i uaktualnionej rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997 L 28, s. 1), w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 647/2005 z dnia 13 kwietnia 2005 r. (Dz.U. L 117, s. 1).

wykluczyć prawo do zasiłków rodzinnych, jeżeli porównywalny zasiłek może być pobierany w innym państwie członkowskim.

Trybunał przypominał, że prawo Unii ma na celu w szczególności zagwarantowanie, aby zainteresowani podlegali co do zasady systemowi zabezpieczenia społecznego jednego tylko państwa członkowskiego, po to, aby uniknąć zbiegu mających zastosowanie przepisów krajowych oraz komplikacji z tego wynikających. Ponadto, każde państwo członkowskie nadal ma uprawnienia do określania w swoim ustawodawstwie, z poszanowaniem prawa Unii, warunków przyznawania świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego.

Trybunał uznał, iż okoliczność, że W. Hudziński i J. Wawrzyniak ani nie utracili uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego, ani nie otrzymywali świadczeń w niższej wysokości w wyniku skorzystania z przysługującego im prawa do swobodnego przepływu, ponieważ zachowali prawo do świadczeń rodzinnych w Polsce, nie pozbawia państwa członkowskiego, które nie jest właściwe, możliwości przyznania takich świadczeń.

Istnienia takiej możliwości nie może poza tym podważyć okoliczność, że w rozpatrywanym przypadku ani pracownik ani dziecko, w odniesieniu do którego zażądano wspomnianego świadczenia nie mają zwykłego pobytu na terytorium państwa członkowskiego, w którym praca tymczasowa była wykonywana. W rozpatrywanych przypadkach powiązanie sytuacji W. Hudzińskiego i J. Wawrzyniaka z terytorium Niemiec, gdzie zwrócono się o przyznanie świadczeń rodzinnych polega na nieograniczonym obowiązku podatkowym w odniesieniu do dochodów pochodzących z pracy tymczasowej wykonywanej w tym państwie. Powiązanie to opiera się na precyzyjnym kryterium i można je uznać za wystarczająco bliskie, mając również na uwadze okoliczność, że wnioskowane świadczenie rodzinne jest finansowane z wpływów podatkowych.

Interpretowanie rozporządzenia w taki sposób, że zakazuje ono państwu członkowskiemu, w takim przypadku jak rozpatrywany, przyznania pracownikom i członkom ich rodziny dalej idącej ochrony socjalnej niż ta, która wynika ze stosowania rozporządzenia, prowadziłoby do wykroczenia poza jego cele oraz poza cele i zakres traktatu.

Trybunał doszedł na tej podstawie do wniosku, że nie można wykluczyć przyjęcia **wykładni rozporządzenia, zgodnie z którą państwo członkowskie może przyznać świadczenia rodzinne** w takiej sytuacji jak rozpatrywana przez sąd krajowy, dlatego że taka wykładnia **może przyczynić się do polepszenia poziomu życia i warunków zatrudnienia pracowników migrujących poprzez przyznanie im dalej idącej ochrony socjalnej** niż ta, która wynika ze stosowania wspomnianego rozporządzenia. **W ten sposób wykładnia ta przyczynia się do realizacji celu** tych przepisów **polegającego na ułatwieniu swobodnego przepływu pracowników**.

W drugiej części wyroku Trybunał przeanalizował sytuację, w której państwo członkowskie skorzystało z możliwości przyznania świadczeń rodzinnych pracownikom, wobec których nie jest ono co do zasady państwem właściwym, wykluczając jednocześnie takie prawo, jeżeli pracownik otrzymuje porównywalne świadczenie w innym państwie członkowskim. Trybunał uznał, że **zasada prawa krajowego** zapobiegająca zbiegowi praw, **w zakresie, w jakim prowadzi najwyraźniej nie do zmniejszenia kwoty świadczenia na dziecko w związku z istnieniem porównywalnego świadczenia w innym państwie, ale do wykluczenia tego świadczenia, może stanowić poważną niekorzyść odnoszącą się w rzeczywistości do znacznie większej liczby pracowników migrujących niż pracowników niebędących pracownikami migrującymi**, czego ustalenie należy do sądu krajowego.

Taka niekorzyść wydaje się tym bardziej nieusprawiedliwiona, że wnioskowane świadczenie jest finansowane z wpływów podatkowych oraz że zgodnie z ustawodawstwem niemieckim W. Hudziński i J. Wawrzyniak mają prawo do tego świadczenia z tego względu, że podlegali nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego w Niemczech. W konsekwencji taka niekorzyść, nawet jeżeli jest ona rezultatem różnic pomiędzy ustawodawstwami państw członkowskich z dziedziny zabezpieczenia społecznego, które nadal istnieją pomimo

obowiązywania zasad koordynacyjnych przewidzianych w prawie Unii, jest sprzeczna z wymogami prawa Unii z dziedziny swobody przepływu pracowników.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793